

ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ЛІГА СТУДЕНТІВ АСОЦІАЦІЇ ПРАВНИКІВ УКРАЇНИ

**ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ
ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАБІЛЬНОСТІ ТА
БЕЗПЕКИ СУСПІЛЬСТВА**

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, 21–22 травня 2015 року)

Суми
Сумський державний університет
2015

ДЕЯКІ АСПЕКТИ СПІВПРАЦІ СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА З ПРАВООХОРОННИМИ ОРГАНАМИ

Гусарова О. Ю.

Юридичний факультет, Сумський державний університет

Чернадчук О. В.

к.ю.н., ст. викладач кафедри СМП, Сумський державний університет

У сучасному світі забезпечення безпеки для власного бізнесу є чи найголовнішою метою підприємця. Значний внесок у дослідження проблеми економічної безпеки держави і підприємництва зробили вітчизняні вчені О. Ареф'єва, С. Злупко, В. Білоус, Н. Вавдіук, В. Геєць, З. Герасимчук, Я. Гончарук, С. Довбня, В. Духов, М. Єрмоленко, Я. Жаліло, І. Зінько, Т. Кузенко, О. Кузьмін, А. Кирієнко, Т. Ковальчук, Б. Кравченко, О. Коробчинський, М. Лесечко, О. Ляшенко, В. Марцин, Л. Мельник, І. Михасюк, С. Мочерний, В. Мунтіян, Н. Нижник, В. Ортинський, С. Покропивний, О. Терещенко, Н. Тумар, В. Франчук, М. Флейчук, С. Шкарлет, В. Шлемко, В. Ярочкін [2, с. 75].

В умовах функціонування економіки держави фінансово-економічна безпека суб'єктів господарювання розглядається як важлива складова національної економічної безпеки. Все це зумовлено швидкими темпами розвитку економіки та суспільно-економічних відносин, потребою забезпечення нормального функціонування та конкурентоспроможності підприємства та забезпечення захисту майнової та особистої безпеки.

Незалежно від величини підприємства створення власної служби безпеки є найоптимальнішим рішенням щодо розв'язання такої нагальної проблеми сучасних підприємців, як безпека їхнього бізнесу [2, с. 80].

Але якою б узгодженою не була самоорганізація безпеки підприємницької організації, вона не забезпечить запобігання злочинним посяганням без взаємодії з відповідними правоохоронними органами. Така взаємодія базується на:

- конституційних принципах рівності захисту всіх форм власності;
- закони України «Про міліцію», «Про оперативно-розшукову діяльність», «Про прокуратуру» та інші нормативно-правові акти;
- угоді між МВС України і асоціаціями та громадськими об'єднаннями підприємців, споживачів, охоронних підприємств і детективних агентств про взаємодію в галузі гарантування безпеки і боротьби зі злочинністю.

А метою такої взаємодії є своєчасне запобігання, виявлення та протидія злочинних посягань на персонал комерційних підприємств та розкриття їх цінності.

Ортинський В. Л. вважає, що пріоритетними напрямими взаємодії підприємства і територіального органу внутрішніх справ мають бути:

Обмін інформацією:

- про факти (способи) розкрадань грошових коштів з використанням підроблених банківських документів, кредитних карток, інших документів;

- про фізичних осіб, що працюють у комерційних підприємствах, підозрюваних у скоєнні злочинів [1].

Розроблення сумісних заходів:

- протидії передбачуваним (реальним) кримінальним проявам, загрозам убивства або тяжких тілесних ушкоджень, знищенню майна підприємств, їх керівників, співробітників та членів їх сімей;

- із технічної оснащеності засобами сигналізації об'єктів;

- зі створення так званої «гарячої лінії» між службами безпеки і територіальними органами внутрішніх справ;

- участь у формуванні централізованого, регіонального банку даних про підприємства різних форм власності, недобросовісних учасників ділових операцій, кримінальних авторитетів та ін.

Робота з підбору, розстановки, професійної, спеціальної підготовки персоналу служби безпеки:

- здійснення сумісної перевірки кандидатур на роботу в службу безпеки з використанням інформаційних можливостей органів внутрішніх справ, відомостей про судимість та ін.;

- сумісне розроблення і введення правил про відповідальність персоналу за протиправне використання або розголошення комерційної таємниці;

- використання допомоги міліції в навчанні і підвищенні кваліфікації кадрів служби безпеки [1].

Нажаль, в Україні служби безпеки підприємств неохоче співпрацюють з правоохоронними органами, насамперед через низьку правову культуру та зловживання працівниками органів службовим становищем.

Для порівняння, в Україні створено локальну систему обміну якісною інформацією серед служб безпеки Українських виробників, постачальників, дилерів про несумлінні компанії, посадових осіб та працівників шахраїв, що може бути взято за основу є об'єднання служб економічної безпеки «Мангуст». «Мангуст» з'явився 2003 року після того як ряд Українських компаній об'єдналися для обміну інформацією про недобросовісні підприємства та шахраїв [3, с. 320].

Ю.О. Чорний вважає, що має сенс розглянути питання створення єдиного в Україні державного банку даних про осіб та підприємства (аналог пошукової системи у Великобританії). Доопрацювавши отриманий у використанні проекту «Мангуст» досвід, забезпечивши наявність актуальної інформації з МВС та ДПА, розробивши розумну модель накопичення даних, а також дані про організації, що направляли запити, є можливість створити унікальний за своїм змістом банк даних. З метою його упорядкування та контролю передбачити отримання інформації на платній основі для служб безпеки підприємств з перерахуванням коштів через рахунки банківських установ від акредитованих в базі даних служб безпеки підприємств. Вказаний інформаційний масив повинен бути з обмеженим доступом, тільки для використання правоохоронними органами та службами безпеки підприємств та розробленими обмеженнями використання результатів пошуку. З обов'язковою ідентифікацією окремого користувача, та переліком запитів що були в роботі. (електронні підписи, IP-адреса, логін і пароль при користуванні мають бути зареєстровані та видаватися тільки в органах МВС або СБУ та змінюватись в певний період). Наявність в Україні вказаного інформаційного масиву дозволить

знизити і загальну криміногенну ситуацію в країні і виконає профілактичну функцію щодо осіб, які можуть планувати шахрайські операції. Накопичивши інформацію про осіб, що притягувались до кримінальної відповідальності, відносно яких складались протоколи про адміністративні правопорушення, участь осіб як засновників підприємств, наявності судових рішень про стягнення боргів відносно підприємств та осіб, затримань у якості підозрюваних органами правопорядку, наявності автотранспорту, нерухомості та ін., надасть можливість знизити ризики при вирішенні питань, що виникають перед службами безпеки підприємств [3, с. 321].

Отже, виходячи із вищевикладеного, можна зробити висновок, що взаємодія служб безпеки підприємств і правоохоронних органів значною мірою полегшила б роботу обом сторонам, та могла б посприяти подальшому економічному розвитку країни. Нажаль дане питання на законодавчому рівні ще не врегульоване.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Ортинський В.Л. Економічна безпека підприємств, організацій та установ : навч. посіб. / В.Л. Ортинський, І.С. Керницький та ін. – К. :Правова дність, 2009 – 544 с.
2. Халіна О.В. Теоретичні аспекти створення власної служби безпеки підприємства / О.В. Халіна // Наукові записки. - №3 (40) – 2012 – С. 75-81.
3. Чорний Ю.О. Міжнародний досвід взаємодії держави та недержавних органів забезпечення безпеки суб'єктів господарювання та його застосування в Україні / Ю.О. Чорний // Вісник ХНТУСГ : Економічні науки. Вип. 125 – Х.:ХНТУСГ – 2012 – 340 с.